

[Ole Bjørn Kraft.]

dele af Skandinavien for at kunne fortsætte kampen der, hvor det er muligt. Det er endvidere fastslået, at også et skandinavisk forbund må kunne regne med hjælp udefra, hvis det skal blive i stand til i længden at hindre et sammenbrud af dets forsvar.

Den anden kendsgerning, jeg vil pege på, er den, at det ikke vil være muligt at opbygge et skandinavisk forsvarsforbund, uden at først og fremmest Norge og Danmark, men iøvrigt også Sverige, får mulighed for indenfor en overskuelig tid og på rimelige økonomiske vilkår at få tilført våben og andre militære forsyninger udefra. Sker dette ikke, vil et skandinavisk forbund kun blive paragraffer i et dokument og ingen realitet — det erkendes fra norsk, fra svensk og fra dansk side.

Den tredje kendsgerning er, at et skandinavisk forbund, der etableres i dag — inden Norge og Danmark har bragt deres forsvar i orden —, ikke vil give Norge og Danmark nogen væsentlig øgelse af deres sikkerhed, da Sverige ikke vil være i stand til — og heller ikke kan have nogen som helst pligt til — at påtage sig et forsvar af vore områder, men vil være tilstrækkeligt optaget af at forsvare sit eget.

Den fjerde kendsgerning er — og det er ikke blot en betragtning, der er fremherskende i Norden, men også andre steder —, at de skandinaviske lande, det gælder i særlig grad Danmark og Norge, er strategisk betydningsfulde, og at udsigterne til, at de vil blive holdt udenfor en kommende stor-krig, derfor også er så små, at det vil være uforvarsomt at bygge vore landes sikkerhed på håbet om, at en neutralitet vil blive respekteret.

Det var disse kendsgerninger og deres indflydelse på de beslutninger, vi skulle træffe, som forhandlingerne i København og Oslo drejede sig om. Udenrigsministeren har redegjort for disse forhandlinger på objektiv vis og for årsagerne til, at de ikke førte til de ønskede resultater.

Jeg vil kun gøre en enkelt bemærkning til den højtærede udenrigsministers udtalelser. Udenrigsministeren sagde på et eller andet punkt af sin tale, at det var et dansk synspunkt, at vi ville have et alliancefrit forbund, og at vi ikke ville påtage os politisk betænkelige forpligtelser. Det blev nævnt som en modsætning til det norske standpunkt, men tror udenrigsministeren, at Norge vil påtage sig politisk betænkelige forpligtelser? Det tror jeg ikke, men det var just om vurderingen af, hvorvidt de politiske forpligtelser er betænkelige eller

ikke, at striden stod, og jeg ville derfor udfra mit synspunkt have foretrukket, hvis udenrigsministeren vil fastholde sin opfattelse, at ministeren nøjedes med at sige, at det var *regeringens* opfattelse; formuleringen var ikke foretaget med en heldig hånd.

Men iøvrigt var udenrigsministerens redegørelse jo en klar redegørelse for, hvad det var, vi drøftede, og hvad årsagerne var til, at vi indtil dette tidspunkt ikke kom videre. Det er min opfattelse, at det danske folk nu har krav på gennem den debat, vi fører her i dag, i så stor udstrækning som muligt at få så megen oplysning, som det er muligt, om alle realiteterne i disse spørgsmål og også om de enkelte partiers synspunkter overfor de førte forhandlinger og den holdning, de indtager til den situation, der foreligger i dag. Det endelige standpunkt — og deri er jeg enig med regeringen — vil det naturligvis ikke være muligt at fastslå i dag. Det kan først ske, når vi har modtaget oplysning om resultatet af orienteringerne i Washington, de skandinaviske drøftelser i Washington og også de meddelelser, vor ambassadør vil være i stand til at give os om indholdet og rækkevidden af, om retighederne og forpligtelserne under Atlantpagten, således som det nu er meddelt den danske offentlighed, at udenrigsministeriet har givet ham instrukser om at orientere sig om.

Det konservative folkepartis rent principielle indstilling, da vi begyndte denne diskussion, har været, efter at tanken om et skandinavisk forbund trådte i forgrunden og syntes at kunne realiseres, at vi helst ser dette forbund som et led i Atlantpagten i tilknytning til denne. Da der ikke på noget tidspunkt har vist sig nogen mulighed for at få Sverige til at tilslutte sig denne opfattelse, har vi af vor store interesse for det skandinaviske samarbejde været villige til at afstå herfra under den forudsætning, at det skandinaviske forbund fik en sådan tilknytning og mødte en sådan forståelse fra de vestlige demokratiers side, at det for det første ikke blev opfattet som et brud eller en afgørende svækkelse af det freds- og sikkerhedssystem, den solidaritet imod enhver aggression, som er hovedindholdet af de vestlige demokratiers politik, og som både de og vi må mene er det bedste middel til at forebygge krigen og sikre en fredelig udvikling i verden, og at der for det andet ved forhandling med de to lande, der alene er i stand til at skaffe os våben, England og USA, blev sikret os leverancer i et sådant